

Київ, вул. Січових Стрільців, 73
Т: +380445859012
Т: +380676782323
E: office@communities.org.ua

*Затверджене рішенням Правління
Всеукраїнської асоціації громад
від 15 серпня 2025 року*

ЗВЕРНЕННЯ

Всеукраїнської асоціації громад до Президента України, Генерального Прокурора України щодо посиленої уваги правоохоронних органів до діяльності органів місцевого самоврядування

Всеукраїнська асоціація громад (далі - ВАГ, Асоціація) вимушена звернутися до Президента України як Гаранта Конституції та до Генерального Прокурора України через різке посилення уваги правоохоронних органів до діяльності органів місцевого самоврядування (далі - ОМС).

Останнім часом спостерігається значний ріст кількості кримінальних проваджень та активне вручення підозр десяткам голів невеликих громад, керівникам комунальних установ, службовцям ОМС. Така тенденція вже доволі чітко проглядається у Полтавській, Чернівецькій, Одеській, Чернігівській, Івано-Франківській та інших областях. Це викликає обґрунтовані побоювання щодо можливого використання правоохоронних інструментів для тиску на місцеву владу.

Є підстави вважати, що це може бути пов'язано, з одного боку, із правовою невизначеністю та відсутністю чіткого рішення щодо проведення місцевих виборів, а з іншого боку – із прагненням окремих правоохоронних органів покращити показники у сфері виявлення корупційних правопорушень за рахунок представників місцевого самоврядування. На жаль, є також припущення, що у окремих випадках подібний тиск може мати і політичний підтекст.

ВАГ не заперечує щодо того, що посадові особи, які дійсно вчинили корупційні злочини, мають притягатися до відповідальності. У цьому контексті зазначимо, що Асоціація послідовно виступає за законодавче врегулювання питання щодо запровадження нагляду за законністю діяльності ОМС з боку місцевих державних адміністрацій. Ми - за конституційність та законність дій всіх органів влади на всіх рівнях.

Однак цілком обґрунтоване занепокоєння викликають випадки, коли підозри з'являються масово та синхронно, і до того ж виглядають надуманими або ж формально прив'язаними до дій місцевої влади, продиктованих об'єктивними обставинами (як, наприклад, підписання додаткових угод на закупівлю газу для недопущення замерзання дитячих садків та інших закладів).

У зв'язку з цим, Всеукраїнська асоціація громад закликає:

- забезпечити цілковиту об'єктивність та неупередженість дій правоохоронних органів;
- детально проаналізувати причини різкого зростання кількості підозр, вручених представникам ОМС, як мінімум, одразу в декількох регіонах;
- припинити практику використання надуманих підстав для кримінального переслідування представників місцевого самоврядування.

Місією Всеукраїнської асоціації громад є захист інтересів ОМС та недопущення дискредитації системи місцевого самоврядування. Сільські, селищні та міські ради, а також голови громад відіграють надзвичайно важливу роль у забезпеченні стійкості та згуртованості українських громад в часи війни. Зниження рівня довіри до лідерів громад, послаблення системи місцевого самоврядування аж ніяк не відповідає інтересам держави у цей складний період нашої історії.

Також ВАГ вже вкотре звертає увагу на важливість підписання Президентом України закону про "амністію" щодо рішень ОМС про допомогу Збройним Силам України (законопроект №9559-д "Про внесення змін до деяких законів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування з підтримки сектору безпеки і оборони України"), адже за відсутності законодавчого врегулювання існує значний ризик нових, дуже масових кримінальних проваджень для керівників ОМС із формулюванням "незаконне фінансування ЗСУ".

Окрім того, просимо надати юридично обґрунтоване роз'яснення або спонукати відповідні органи влади ухвалити рішення щодо долі місцевих виборів 31 жовтня 2025 року та щодо чинності повноважень сільських, селищних, міських голів, а також депутатів місцевих рад. При цьому вважаємо за доцільне опиратися на домовленості, досягнуті в межах Страсбурзького формату.

Всеукраїнська асоціація громад щиро сподівається, що наші побоювання щодо загрози використання правоохоронних органів для тиску на систему місцевого самоврядування не справдяться і що дії та рішення правоохоронних органів будуть максимально об'єктивними і справедливими.

Асоціація висловлює готовність до системної та конструктивної взаємодії з правоохоронними органами в інтересах законності та справедливості.